

KRÚDY GYULA

ÁLMOSKÖNYV

TENYÉRJÓSLÁSOK KÖNYVE

Krúdy Gyula álmai, ábrándjai, java férfikorának játéka, vigasztalódásai vannak ebbe a könyvbe zárva. Nem tévedés: amikor kinyitjuk az *Álmoskönyv*-et, nem elsősorban a magunk álmaira találunk megfejtést, hanem arról értesülünk, miként magyarázta az álom és a félébrenlét kavargó képeit a magányos, a csalódott ember, mégpedig elődjeinek, őseinek följegyzései nyomán. Azaz: milyen álomvilágba menekült az alig negyvenesztendő író, aki tizennégy évesen fogott először tollat, érettségi után meg akarta hódítani a századforduló Budapestjét, harminc-, majd harmincöt esztendősen megtalálta egyéni hangját, sikeres író lett. De az első világháború éveiben fokozatosan elvesztette a könyvkiadók kegyét, és legjobb regényei a tízes és húszas évek fordulóján már fájó részvétlenség mellett jelentek meg. *Ekkor* fordult az álmok és a babonaságok vigaszához. Hogyan is írt erről az *Álmoskönyv* bevezetőjében?

„Inkább a saját mulattatásomra, inkább hosszú telek csendes eljátszozására, esti órák halk elfuvolázására szerkesztettem ez álmoskönyvet, mint azért, hogy bárki is hitelt adjon a következő soroknak. Álom: játék, mint az élet. . . Néha komolyra fordul a játék. Az élet is, az álom is.”

Ha még mindennél is több az *Álmoskönyv* — tehát nemcsak játék, mulatság és a magára maradt ember vigasza —, hanem irodalom és maradandó érték is, akkor ezt az teszi, hogy az Álomfejtő egyszersmind — vagy legelsősorban? — költő. Huszadik századi prózairásunk leghivatottabb költője, aki a régi álmos-

könyvek fejtéseit és a családi hagyományok följegyzéseit átszűrte a maga egyéniségén. A magyar művészet legjobb hagyományait követve a folklórból merített művészetének megnevesítéséhez és a késői korok tanulságára.

És minthogy Krúdy — tudott dolog ez — nemcsak az álmok fejtésével és a babonaságok magyarázatával mulattatta magát, hanem a szerelmi hódítások küzdőterén éppúgy, mint a zöld gyepen, majd ez örömök múltával a fehér asztal mellett: a könyvben *A szerelmes levél*, a *Futtatás* és *A gyomor örömei* ciklusai is olvashatók.

És ami szenzációssá teszi az *Álmoskönyv* kilencedik és tizedik kiadását: csaknem negyven éve, a már könyvritkaságnak számító negyedik kiadás óta ezekben kapott újra helyet a *Mit mond a tenyerünk?* című fejezet, a tenyérjósításokkal.